

Kapittel 10a

utsortering, innsamling, forberedelse til ombruk og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper

Forureiningsveka i Vestland 26. september 2024

Jon Fonnliid Larsen, Miljødirektoratet

Endringer i kap. 10a fra 2025

- Bioavfall (matavfall og park- og hageavfall)
- Plast I kraft fra 1. januar 2023

- Glass- og metallemballasje
- Papir og papp
- Tekstilavfall Fra 1. januar 2025 (*)

(*) Henteordning glass/metall fra 1. juli 2025

Krav fra 2025

Målkraft utsortering for kommuner

- Se tabell

Krav om separat innsamling

- inkluderer bringeordning og optibag
- unntak for plast og metallemballasje som sorteres fra restavfallet sentralt

Krav om henteordning

- Unntak for park- og hageavfall og tekstilavfall
- Unntak for glass- og metallemballasje i særlige tilfeller
- Innsamling fra sentrale punkter tillatt for hyttefelt

Utsorteringskrav (%) for kommuner

Avfallstype	2025	2028	2030	2035
Plast Som kan material- gjenvinnes		50	60	70
Matavfall	55		60	70
Glass- og metall- emballasje		85		90
Papp og papir		80		85

- Unntaksmulighet fra utsorteringskravet

Unntak for krav til utsorteringsandel

Dersom kravene til utsorteringsandel ut fra en avveining av miljømessige eller kostnadmessige konsekvenser ikke er berettiget, kan Miljødirektoratet eller den Miljødirektoratet bemyndiger ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra kravene til utsorteringsandel ...

...ment å brukes kun i særlige tilfeller (for eksempel svært store transportavstander), og det legges ikke opp til en generell søknadsordning. Det forutsettes en god begrunnelse, dokumentasjon og grunngitt fastsetting av et lavere målkrav.

Krav fra 2025

Målkraft utsortering for kommuner

- Se tabell

Krav om separat innsamling

- inkluderer bringeordning og optibag
- unntak for plast og metallemballasje som sorteres fra restavfallet sentralt

Krav om henteordning

- Unntak for park- og hageavfall og tekstilavfall
- Unntak for glass- og metallemballasje i særlige tilfeller
- Innsamling fra sentrale punkter tillatt for hyttefelt

Unntak fra krav om kildesortering

Kildesortering av plastavfall og metallemballasjeavfall kan erstattes av annen sortering dersom metoden gir minst like høy utsorteringsandel og andel avfall som forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes som ved kildesortering.

Mengden som forberedes til ombruk og materialgjenvinnes av de gitte materialene som sorteres ut etter innsamling må være på nivå med de beste kommunene som praktiserer kildesortering og som er sammenlignbare med tanke på befolkningsstørrelse etc.

Krav fra 2025

Målkraft utsortering for kommuner

- Se tabell

Krav om separat innsamling

- inkluderer bringeordning og optibag
- unntak for plast og metallemballasje som sorteres fra restavfallet sentralt

Krav om henteordning

- Unntak for park- og hageavfall og tekstilavfall
- Unntak for glass- og metallemballasje i særlige tilfeller
- Innsamling fra sentrale punkter tillatt for hyttefelt

Definisjon henteordning

..ordninger for innsamling av avfall der avfallet hentes på avfallsbesitters eiendom eller i umiddelbar nærhet til eiendommen. Dette inkluderer løsninger for innsamling av avfall hvor det benyttes avfallssug der avfallet leveres i beholdere på eller i umiddelbar nærhet til avfallsbesitters eiendom.

Umiddelbar nærhet til eiendommen innebærer at det skal være enkelt for avfallsbesitter å gå til innsamlingspunktet med avfallet som skal kastes. Det er ikke satt en absolutt maksimalavstand fra avfallsbesitters eiendom, og avstand kan avhenge blant annet av hvor innsamlingspunktet er plassert i forhold til vanlig ferdselsrute til og fra eiendommen.

Unntak fra krav om henteordning for glass- og metallemballasje

...for glass- og metallemballasjeavfall kan en henteordning erstattes av en bringeordning med innsamlingspunkt som ligger i rimelig nærhet til eiendommen dersom eiendommen har avfallssug eller henting ikke er mulig med hensyn til eiendommens utforming og beliggenhet, trafiksikkerhet eller andre omstendigheter.

...sentrale byområder hvor det er vanskelig å få plassert beholdere for glass- og metallemballasje på enkelte eiendommer, eller vanskelig å komme til med renovasjonsbiler i trange, eller svært trafikkerte gater. Glass- og metallemballasje skal likevel hentes så nær eiendommene som praktisk mulig..... Soner...

Vurder klærne eller tekstilene:

Er de ødelagte, utslitte eller tilgrisede og dermed uegnede til ombruk ("second hand")?

NEI

Lever det til **ombruk** ("second hand")

JA

Er klærne eller tekstilene tørre?

NEI

Er det mulig å tørke klærne eller tekstilene?

JA

JA

NEI

Er de relativt rene og ikke tilgriset med f.eks. maling, olje eller mugg?

NEI

Sorter det som **restavfall**

JA

Legg det i

tekstilavfall

Tekstilavfall

- Tre strømmer
- Hente-/bringeordning
- Ombrukstekstiler ikke omfattet av krav – men samarbeid med ideelle aktører er mulig

Hvilke tekstiler skal sorteres ut?

..tekstiler som har blitt avfall jf. forurensningsloven § 27, som for eksempel klær, gardiner, sengetøy og lignende

Merk at definisjonen er vid, men plikten til utsortering er knyttet til en snevrere gruppe tekstiler som kan forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes.

Dagens teknologiske løsninger for materialgjenvinning ikke er ikke gode nok for sko, belter, vesker og madrasser. Dersom innbyggerne vurderer disse produktene som hele, relativt rene, tørre og brukbare, kan de leveres til ombruk.

Avfallsbeholdere i offentlige rom

- Plikten til utsortering av avfall gjelder ikke for avfalls-beholdere satt ut på offentlige steder som er tilgjengelig for alle
- Plikten gjelder likevel for avfall i avfalls-beholdere beregnet på virksomhetens egne kunder: restauranter, kantiner, kiosker og festivaler, kjøpesentre og kollektiv-knutepunkter
- Restaurantvogner på tog, men ikke buss og fly

Plikt til å levere avfall til forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning

Kommunene leverer det utsorterte og separat innsamlede tekstilavfallet til en ekstern aktør/sorteringsanlegg, og det forutsettes at denne aktøren sorterer ut avfall som er egnet til forberedelse til ombruk og/eller materialgjenvinning. For tekstilavfall kan dette kan inkludere finsortering etter fibertype.

Veileder for kommuner

- <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/avfall/for-myndigheter/utsortering-og-materialgjenvinning-av-avfall/nye-krav-fra-1.-januar-2025>

